

2A 4/96

Ministerstvo pro hospodářskou soutěž Joštova 8, Brno	
číslo:	- 7 -03- 1996
číslo:	5147/96
Vyřizuje:	

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudců JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Marie Turkové, v právní věci žalobce Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky, se sídlem v Praze 2, Karlovo nám. 8, zastoupené RNDr. Ing. Jiřím Němcem, ředitelem, proti žalovanému dříve ministru pro hospodářskou soutěž, Brno, Joštova 8, nyní předsedovi vlády pověřeného řízením Ministerstva pro hospodářskou soutěž, zastoupeného JUDr. Jiřím Buchtou, o žalobě proti rozhodnutí ministra pro hospodářskou soutěž ze dne 22.1.1996 č.j. R 51/95,

t a k t o:

- I. Žaloba se z a m í t á.
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce se včas podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 22.1.1996 č.j. R 51/95 jakož i rozhodnutí Ministerstva pro hospodářskou soutěž (dále jen „Ministerstvo“) č.j. S 62/95 - 220 ze dne 22.9.1995. Napadeným rozhodnutím žalovaného

bylo rozhodnuto tak, že jednání Všeobecné zdravotní pojišťovny (dále jen „Pojišťovna“) - Okresní pojišťovny Praha - východ spočívající v tom, že pojišťovna odmítá uzavřít s MUDr. Zdeňkem Skálou, Čs. armády 107, Škvorec smlouvu o zajišťování a úhradě stomatologické péče je zneužitím dominantního postavení soutěžitele na trhu, které zároveň se dle § 11 odst. 1 písm. b) zák. č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, (dále jen „zákon“) zakazuje. V té souvislosti žalovaný uložil žalobci pokutu ve výši 10.000,- Kč.

Podle žalobce shora uvedeným rozhodnutím žalovaný porušil zákon, neboť zavazuje žalobce k jednání jímž by zákon porušoval, a to ustanovení § 6 zákona č. 551/1991 Sb., které ukládá Pojišťovně povinnost hospodařit s příjmy a výdaji vyrovnaným způsobem. Objem zdravotní péče plně nebo částečně hrazené Pojišťovnou není limitován bezvýjimečně pouze jediným faktorem, tedy zdravotním stavem pojištěnců toho kterého regionu, ale také dalšími faktory, mezi nimiž má zásadní postavení také počet zdravotnických zařízení zde působících. Platí úměra, že objem vykazované zdravotní péče se při konstantním zdravotním stavu pojištěnců zvyšuje úměrně se zvyšováním počtu zdravotnických zařízení. Proto také žalobce v rámci dodržení své povinnosti hospodařit vyrovnaným způsobem počet smluvních partnerů reguluje. Dále zdůraznil, že v žádném předpisu není zakotvena úloha státu, resp. regionálních orgánů při zajišťování dostupnosti zdravotní péče. Tvrzení žalovaného, že je nutné aby žalobce respektoval při své smluvní politice stanoviska státní správy, a to jak z kontextu vyplývá státní správy na regionální úrovni je možná přáním žalovaného, nemá však oporu v zákoně. O nesprávnosti postupu žalovaného svědčí stanovisko Ministerstva zdravotnictví ČR z 8.11.1995, které výslovně uvádí, že pro činnost zdravotních radů tak, jak ji předpokládá žalovaný není právní opora, tak i stanoviska některých zdravotních radů, kteří se rovněž této skutečnosti dovolávají. Úlohu státu zajišťuje pouze proces

schvalování zdravotně pojistného plánu, který vedle ostatního musí obsahovat způsob zajištění dostupnosti služeb nabízených žalobcem včetně předpokládané soustavy zdravotnických zařízení, se kterými uzavře smlouvu. Tento postup je pak upraven § 6 odst. 6 zákona č. 551/1991 Sb. a umožňuje vliv státu nejen na úrovni moci výkonné, neboť k návrhu zdravotně pojistného plánu se vyjadřuje vláda, ale i na úrovni moci zákonodárné, protože v konečné fázi tento plán schvaluje Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Konečně podle žalobce žalovaný porušil svým postupem zákon o ochraně hospodářské soutěže tím, že důsledkem jeho rozhodnutí je vytvoření nerovných podmínek hospodářské soutěže pro žalobce ve vztahu k ostatním zdravotním pojišťovnám. Rozhodnutím žalovaného je žalobce zavázán k postupu, k němuž ostatní soutěžitelé zavazováni nejsou, jakkoliv hospodaří v zásadě podle stejných principů, až již jde o příjmovou či výdajovou část. Neodůvodněným zvyšováním počtu smluvních zdravotnických zařízení jeho výdajová složka je při zachování příjmů nadměrně zatěžována a je tak z hlediska celkové bilance hospodářské soutěže žalobce znevýhodňován.

Žalobce pak přílohou žaloby učinil i dopis Jiřího Mašla, právníka Okresního úřadu Tachov, adresovaný Ministerstvu, který se zabýval dostatečností zajištění zdravotní péče v okrese Tachov a vyjádřil názor, že Okresní úřad nemá právo Pojišťovně do smluvních vztahů zasahovat, dále dopis zdravotního rady MUDr. Josefa Gerolda panu Ing. Jaromíru Janáčkovi na Ministerstvo, ve kterém se vyjadřoval ke zřízení cytologické laboratoře na okrese Šumperk a také dopis ministra zdravotnictví z 10.11.1994 adresovaný řediteli Pojišťovny, ve kterém mimo jiné uvádí, že považuje za nutné požádat, aby ředitel Pojišťovny a zejména ředitelé okresních poboček zvážili uzavírání smluv na finančně nákladné aktivity, přičemž současná právní úprava neumožňuje Ministerstvu zdravotnictví ani organizacím státní správy na úrovni okresních úřadů této situaci zabránit. Konečně pak žalobce přiložil zdravotně pojistný plán Pojišťovny pro rok 1996, resp. jeho část a to pod bodem 3, 2

týkající se smluvních zdravotnických zařízení. V tabulce č. 11 je uveden předpokládaný počet smluvních zdravotnických zařízení členěný dle okresů v roce 1996, včetně komentáře k tab. č. 11, kde je uvedeno, že vzhledem k tomu, že Pojišťovna má v současné době uzavřeny smluvní vztahy s většinou poskytovatelů ambulantní zdravotní péče, vyšší nárůst počtu smluvních vztahů v této oblasti se v roce 1996 (ve srovnání s rokem 1995) neočekává. Pojišťovna přistoupí k rozšiřování sítě poskytovatelů ambulantní zdravotní péče pouze v těch okresech, ve kterých dojde v rámci pokračující privatizace k dalšímu rozpadu státních nebo obecních ambulantních zdravotnických zařízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že nepochybně svým rozhodnutím závaznost ustanovení § 6 zákona č. 551/1991 Sb., odmítá však současně názor žalobce, který nechce uznat, že osobní působnost zákona se vztahuje i na něj. Považuje za nepochybné, že žalobce je právnickou osobou, která se zúčastní hospodářské soutěže zejména v oblasti zdravotního pojištění, takže dle ust. § 2 odst. 1 písm. a) zákona se zákon na něj vztahuje. Uznává, že k určité kolizi při plnění povinností vyplývající z obou citovaných zákonů může dojít, tu však může odstranit podle žalobce pouze změna těchto zákonů. Pokud jde o regulaci počtu smluvních partnerů žalobcem, tuto žalovaný připouští za předpokladu kladného stanoviska státní zdravotní správy. Dále uvedl, že Ministerstvo obdrželo v minulém roce velké množství žádostí zdravotnických zařízení, ve kterých se v podstatě požadovalo, aby bylo zahájeno vůči žalobci správní řízení pro omezování soutěže mezi zdravotnickými zařízeními v důsledku odmítnutí návrhů na uzavření smlouvy mezi žalobcem a jednotlivými zdravotnickými zařízeními. Ministerstvo nemůže potřebu zdravotní péče a tím i potřeby k uzavření smlouvy konkrétním zdravotnickým zařízení posoudit, proto při posuzování této otázky vychází ze stanoviska státní zdravotní správy a důsledně se jimi řídí. Závěrem žalovaný poukázal na podstatu ust. § 9 zákona, který zakazuje zneužití monopolního nebo dominantního postavení na trhu, přičemž za

podstatu považuje to, že se týká výlučně těch soutěžitelů, kteří získávají na relevantním trhu monopolní nebo dominantní postavení. Vzhledem k tomu, že žalobce je jedinou zdravotní pojišťovnou, jež má na trhu zdravotního pojištění dominantní postavení, nelze ustanovení § 9 zákona vztahovat na ostatní zdravotní pojišťovny. Závěrem pak žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

Soud si vyžádal správní spisy týkající se věci, z nichž vyplynuly následující rozhodné skutečnosti:

Dopisem ze dne 2.5.1995 Všeobecná zdravotní pojišťovna - Okresní zdravotní pojišťovna Praha - východ odmítla uzavření smlouvy MUDr. Zdeňku Skálovi. Uvedla přitom, že stomatologickou péči o své pojištěnce v obci Škvorec bude i nadále zajišťovat stomatologická ordinace v Úvalech. Počet obyvatel Škvorce činí 875, pojištěnců VZP asi 622. Přilehlé malé obce mají autobusové spojení do Úval. Vzdálenost 4 km do Úval nebrání návštěvě stomatologické ordinace, kde pracují tři stomatologové. Do současné doby veškerá ošetření provádělo toto zdravotnicko zařízení a pro občany Škvorce a přilehlých obcí byla vyčleněna MUDr. Vekrbauerová. Dalším důvodem je i nevhodné stavební uspořádání ordinace lékaře, ordinační hodiny praktického lékaře nelze sladit s ordinační dobou, aby nedošlo ke kontaminaci pacientů (chřipkové období). Rozpis hodin, který byl předložen v žádosti o uzavření smlouvy je v rozporu s rozhodnutími okresního hygienika, která byla vydána 4.1.1995 pro MUDr. Kolkovou praktickou lékařku a 24.2.1995 pro MUDr. Zdeňka Skálu.

Dne 3.5.1995 zaslala starostka obce Škvorec Ludmila Maříková stížnost k rukám ředitele Pojišťovny v němž protestovala proti odmítnutí uzavření smlouvy s MUDr. Zdeňkem Skálou. Mimo jiné uvedla, že zdravotnické zařízení s umístěním dvou ordinací (praktický a zubní lékař) bylo zřízeno na náklady obce v přízemí radnice s celkovým nákladem přes 600.000,- Kč, aby byla zachována zdravotní péče, která v obci vždy byla. Uvedla, že obec uveřejnila

inzerát ve zdravotnických novinách včetně nabídky služebního bytu za účelem zřízení obou řečených ordinací. Zájem projevil MUDr. Zdeňek Skála, který se do obce přistěhoval spolu s manželkou a třemi dětmi. Zdravotnické zařízení ve Škvorci bylo vždy vyhledáváno nejen pacienty z obce, ale i pacienty z okolních obcí okresu Praha - východ a z obcí okresu Kolín. Tento obvod činí cca 2.500 osob. Ve spádové obci Škvorec je Základní škola a mateřská škola, kam dochází a dojíždí asi 200 dětí a ty nebyly po 2 roky u zubního lékaře, neboť jejich rodiče zanedbávají péči o zuby svých dětí, ať už z nedostatku času, nebo ze zvyku, že preventivní zubní prohlídku zajišťovala škola.

V zápisu z jednání konaného dne 10.5.1991 v Obecním úřadě Škvorec, jehož předmětem bylo vyjádření ke kolaudačnímu řízení Zdravotního střediska ve Škvorci, za přítomnosti hygienika OHS Praha-východ MUDr. Jecha, je patrné, že obě ordinace (praktického lékaře pro dospělé a stomatologa) mají společnou čekárnu, která je zřízena z bývalé chodby a na tuto chodbu navazuje sociální zařízení pro pacienty a personál.

Dopisem ze dne 18.5.1995 ředitel Pojišťovny odpověděl starostce obce Škvorec, že za současné situace nemůže uzavřít smlouvu s MUDr. Skálou, s tím, že se odvolává na odůvodnění dříve vydaného rozhodnutí.

Dne 23.5.1995 Okresní hygienik MUDr. Marcela Hausenblazová v dopise adresovaném ředitelce Okresní pojišťovny Praha - východ uvedla, že ordinace praktického lékaře i stomatologa mají ke dni 19.5.1995 stanovenou časově odlišenou ordinační dobu s tím, že po skončení provozu praktického lékaře se provede úklid s desinfekcí ve společné čekárně v souladu s požadavky hygienika, přičemž Obecnímu úřadu Škvorec bylo zdůrazněno, že hygienická služba souhlasila s

tímto řešením jako s řešením provizorním a přihlédla k tomu, že zatím jiná možnost pro obec není.

V zápisu z jednání starostů obcí Škvorec, Hrabišín, Zlatá, Doubravčice a Masojedy vyplývá, že všichni zástupci požadují přešetření odmítnutí podpisu smlouvy ze strany Pojišťovny a jako důvod uvádějí naprosto časově nevyhovující autobusové spojení do Úval a zpět, přičemž návštěva u zubaře by představovala ztrátu 6 až 8 hodin. Starší občané nemají možnost vlastní dopravy a jsou odkázáni pouze na autobus. Od doby odchodu bývalého zubního lékaře nebyly provedeny preventivní prohlídky ani u dětí Základní školy a návštěva zubního lékaře v Úvalech by znamenala časovou ztrátu nejen pro děti, ale i pro rodiče, kteří si musejí vzít v zaměstnání volno. Jedná se přitom asi o 180 dětí.

Správní spis dále obsahuje žádost o zachování zubního střediska ve Škvorci ze dne 19.6.1995, podepsanou ředitelem Základní školy Škvorec, ve které je mimo jiné uvedeno, že jednou ze základních činností předchozích zubařů byly pravidelné preventivní prohlídky chrupu žáků a následné lékařské zákroky. Žáci tímto nezameškávali příliš mnoho vyučovacích hodin, neboť zubní ordinace byla v místě, kde sídlí i Základní škola a tak odpadlo i náročné dojíždění za zubařem do Úval případně do Prahy. Doprovod žáků byl přitom zabezpečován pedagogickými pracovníky, takže rodičům odpadla starost s doprovodem svých dětí.

MUDr. Jiří Mareš v ordinaci stomatologického lékaře v Úvalech u Prahy dopisem došlým Okresní pojišťovně Praha - východ uvedl, že zdravotní středisko v Úvalech má 3 stomatologické ordinace, rentgenové zařízení a stomatologickou laboratoř. V jejich péči jsou nejen obyvatelé Úval, ale i spádových obcí. Od roku 1992 ošetřují i pacienty ze Škvorce a okolí. Tuto péči jsou schopni zajistit i nadále dle potřeby a dohody.

Dne 24.7.1995 Ministerstvo zahájilo podle § 18 zákona č. 72/1967 Sb. o správním řízení (Správní řád) z vlastního podnětu správní řízení ve věci možného narušení hospodářské soutěže zneužitím dominantního postavení na trhu ve smyslu § 9 odst. 3 zákona tím, že VZP ČR, Karlovo nám. 8, 128 00 Praha 2 reprezentovaná na základě organizačního řádu VZP Okresní pojišťovnou Praha - východ, Veltruská 586, 190 00 Praha 9 bez objektivně ospravedlnitelných důvodů odmítá uzavřít smlouvu o výkonu stomatologické péče v obci Škvorec s MUDr. Zdeňkem Skálou, Čs. armády 107, 250 83 Škvorec.

K tomu se žalobce vyjádřil tak, že pokud jde o spádovou obec Škvorec, dostupná lékařská péče v oboru stomatologie je dostatečně zabezpečena provozem smluvního zdravotnického zařízení MUDr. Jiřího Mareše ve 4 km vzdálených Úvalech, kde pracují 3 stomatologové, přičemž jeden z nich zajišťuje odbornou péči pro obyvatele Škvorce a přilehlých obcí. Učiněná nabídka, resp. ochota MUDr. Mareše zajistit 2 krát týdně v odpoledních hodinách odbornou péči pro obyvatele Škvorce ordinací lékaře přímo v obci nebyla ze strany Obecního úřadu akceptována, přestože v rozhodnutí o registraci zdravotnického zařízení MUDr. Mareše je uvedeno jako místo poskytování zdravotní péče též stomatologická ordinace ve Škvorci, a tento nadále trvá na skutečnosti, aby stomatologickou péči u jejich obyvatele vykonával MUDr. Skála. Vezme-li se v úvahu, že v České republice na jednoho lékaře zajišťujícího primární péči v oboru stomatologie připadá 1.400 až 1.900 pacientů a srovnáme-li tuto skutečnost se stávajícím počtem obyvatel Škvorce 875, z toho pojištěnců Pojišťovny cca 622, přičemž u osob ekonomicky činných zaměstnaných mimo obec existuje reálný předpoklad, že mají „svého“ odborného lékaře v místě výkonu práce, dojdeme k závěru, že zřízení nové stomatologické ordinace zajišťující výkon zdravotní péče pouze pro obyvatele Škvorce (neboť jak bylo doloženo je stomatologická péče v sousedním okrese zajišťovaná více než dostatečně a nelze proto předpokládat žádný příliv potenciálních pacientů) by bylo přinejmenším neekonomické.

Provoz takového zdravotnického zařízení by byl dříve či později ztrátový, což by v budoucnu mohlo vést k neúčelné nadprodukci zdravotních výkonů a s tím souvisejícímu nepřiměřenému nárůstu nákladů.

Z dopisu předsedy správní rady Okresní pojišťovny Praha - východ RNDr. Ivana Brdičku z 1.8.1995 adresovaného starostce obce Škvorec je patrné, že na řádném jednání Správní rady byl vysloven souhlas se stanoviskem Dozorčí rady s konstatováním, že ředitelka Okresní pojišťovny Praha - východ postupovala v souladu se zákonem, když žádost o uzavření smlouvy (s MUDr. Skálou) zamítla.

Z protokolu o výsledku svědka ve správním řízení ze dne 4.8.1995 vyplývá, že byla vyslechnuta MUDr. Marie Kafková, ředitelka Okresní pojišťovny Praha - východ, která k dotazu na stanovisko k možnosti uzavřít smlouvu s MUDr. Skálou uvedla, že byly vydány 2 registrace pro 2 stomatology pro obec Škvorec. Na základě první registrace je zajištěna stomatologická péče v obci Škvorec. Nelze v tak malé obci mít dva stomatology. Mimo to vzdálenost do nejbližší obce, kde je zajištěna perfektní stomatologická péče včetně rentgenové laboratoře a tří fungujících stomatologů, z nichž jeden je přímo vyhrazen pro pacienty obce Škvorec, je zbytečné přijmout dalšího stomatologa. Pokud byla zřízena ordinace ve Škvorci, bude plně využita stomatologem z Úval, který tam je ochoten dojíždět. Dále uvedla, že smlouva s MUDr. Skálou nebyla uzavřena proto, že Pojišťovna nemá kontraktační povinnost ze zákona a navíc lékař odmítal se řídit rozhodnutím příslušného hygienika o provozu ordinace. Na okrese Praha - východ je registrováno u Pojišťovny podle této svědkyně asi 70 % zdravotních pojištěnců.

V roce 1995 na Ministerstvu zástupce Pojišťovny jako účastník správního řízení uvedl, že smlouva s MUDr. Skálou nebyla uzavřena proto, protože v zubní ordinaci ve Škvorci je možné ordinovat na základě rozhodnutí Okresního hygienika až po ordinačních hodinách

praktického lékaře až po desinfekci čekárny, která je pro obě ordinace společná. To MUDr. Skála při kontrole neplnil. Kromě toho, se domnívá, že pokud má MUDr. Skála ošetřovat děti z mateřské a Základní školy, měl by mít atestaci z dětské stomatologie. Domnívá se, že stížnost starostky ze Škvorce vychází z toho, že Obecní úřad rekonstruoval zubní ordinaci nákladem 600.000,- Kč a přidělil MUDr. Skálovi byt. Stomatologové v Úvalech mají vybavené ordinace včetně rentgenů a laboratoří a jsou v plném rozsahu schopni péči pro obyvatele Škvorce zabezpečit. Přitom běžná praxe zdravotní pojišťovny je seznámení se s konkrétními podmínkami v poskytování zdravotní péče v jednotlivých zdravotnických zařízeních. Při návštěvě ordinace ve Škvorci bylo zjištěno, že zubní lékař ordinuje současně s praktickým a to i přesto, že Okresní hygienik podmínil rozhodnutí o registraci tím, že ordinační hodiny pro zubní ordinaci budou stanoveny v době, kdy není v provozu ordinace praktického lékaře a kromě běžného denního úklidu bude úklid desinfekcí čekárny prováděn vždy před začátkem provozu zubní ordinace. Zda jsou ordinační hodiny dodržovány a plněny podmínky desinfekce čekárny nebylo známo. Ke dni podané výpovědi pak existoval jako důvod pro neuzavření smlouvy otázka zajištění dostatečné stomatologické péče v obci prostřednictvím dříve nasmlouvaného lékaře v Úvalech.

JUDr. Richard Schwarz, předseda Správní rady Ústřední pojišťovny, zaslal dne 22.8.1995 starostce obce Škvorec dopis, ve kterém obhajoval neuzavření smlouvy s MUDr. Skálou z důvodů v podstatě shodných, jak byly již dříve řečeny.

Dne 7.9.1995 byl vyslechnut ve správním řízení svědek MUDr. Eduard Wiesner - zdravotní rada Okresního úřadu v Praze - východ, který uvedl, že MUDr. Skála splňuje všechny podmínky k registraci, a tudíž i k činnosti privátního zubního lékaře s odvolávkou na registraci č. 0175/95 RZ. Po odstranění závad prezentovaných Okresním hygienikem nemá žádné námítky proti provozování stomatologické praxe MUDr. Skálou v obci Škvorec. Naopak zřízení

tohoto nestátního zdravotnického zařízení podporuje, protože je přesvědčen, že by bylo přínosem pro obyvatele obce Škvorec a okolí. Tento názor sdílí i přednosta Okresního úřadu, starostka obce Škvorec a obyvatelé uvedeného regionu. Dále k dotazu ministerstva soutěž, zda se obor stomatologie uvedený v rozhodnutí o registraci vztahuje i na výkon dětské stomatologie uvedl, že rozsah činnosti stomatologů je dán obecně osvědčením (licencí České stomatologické komory). Není známo, že by Česká stomatologická komora rozlišovala primární stomatologii dětskou od primární stomatologie dospělých. Prohlídky dětí provádějí stomatologové se stejným osvědčením, jaké má MUDr. Skála ve Škvorci. K otázce vydání dvou registrací pro obec Škvorec uvedl, že k registraci je vždy nutné doložit uzavření nájemní smlouvy na ordinaci, což je zákonná podmínka k provádění praxe. Nájemní smlouva MUDr. Mareše byla vázána na státní zdravotní středisko, které zaniklo v pololetí 1994. Z těchto důvodů byla vydána registrace MUDr. Skálovi po předložení nájemní smlouvy v novém objektu. Dále uvedl, že koncem prvního pololetí 1995 inicioval přednosta Okresního úřadu Ing. Hůlka jednání týkající se tohoto problému za přítomnosti starostky obce Škvorec a za přítomnosti ředitelky okresní pobočky Pojišťovny MUDr. Kafkové a revizního lékaře Pojišťovny pro obor stomatologie. Stanovisko pana přednosty se jednoznačně shodovalo s odpověďmi, které poskytl.

Dne 19.9.1995 se účastník správního řízení, tedy žalobce, seznámil s výsledky správního řízení resp. provedeného šetření a bylo mu umožněno nahlédnout do spisu a učinit si výpisky.

Ministerstvo pro hospodářskou soutěž rozhodlo dne 22.9.1995 pod č.j. S 62/95 - 220 tak, že Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky, Ústřední pojišťovna, Karlovo nám. 8, 128 00 Praha 2 porušila § 9 odst. 3 zákona a zneužila svého dominantního postavení tím, že dne 2.5.1995 odmítla bez objektivně ospravedlnitelných důvodů uzavřít smlouvu o výkon stomatologické péče v obci Škvorec s MUDr. Zdeňkem Skálou. Za porušení uvedené v bodě 1 tohoto rozhodnutí

na základě § 11 odst. 1 písm. h) zákona se VZP ukládá podle § 14 odst. 4 zákona pokuta ve výši 10.000,- Kč. V odůvodnění tohoto rozhodnutí ministerstvo poukázalo na to, že bariérami vstupu na trh v oblasti stomatologické péče jsou kromě kvalifikačních požadavků i potřebné investiční zdroje pro zařízení stomatologických pracovišť. Jelikož dnes již většina stomatologů pracuje jako soukromí lékaři, vznik každého nového pracoviště představuje zkvalitnění konkurenčního prostředí a umožňuje větší výběr a lepší zdravotní péči jak pojištěncům Pojišťovny, tak i pojištěncům ostatních pojišťoven a stejně tak pacientům soukromým. Ekonomická úspěšnost nového pracoviště bude dána schopností MUDr. Skály získat dostatečné množství pacientů v konkurenčním vztahu k pracovišti v Úvalech a blízkém okolí. Teprve působení trhu a nikoliv ničím nepodložená hodnocení Pojišťovny rozhodne o tom, které pracoviště bude v daném konkurenčním prostředí úspěšnější a zda se jako nadbytečný projeví stomatolog ve Škvorci nebo některý ze stomatologů působící v Úvalech a nabízející své výkony občanům obce Škvorec. Námitka, že pokud by měl MUDr. Skála ošetřovat děti z mateřské a Základní školy měl by mít atestaci z dětské stomatologie není relevantní, neboť podle vyjádření okresního zdravotního rady Česká stomatologická komora nerozlišuje primární stomatologii dětskou od primární stomatologie dospělých. Ministerstvo neakceptovalo tvrzení účastníka správního řízení o tom, že stomatologové v Úvalech jsou v plném rozsahu schopni péči pro obyvatele Škvorce zabezpečit buď ve své ordinaci v Úvalech nebo ve dvou ordinačních dnech ve stomatologické ordinaci přímo ve Škvorci, neboť ze zjištěných důkazních prostředků (zejména z hodnocení Obecního úřadu Škvorec, Okresního úřadu Praha - východ, okresního zdravotního rady i ředitele Základní školy ve Škvorci) je zjištěno, že způsob stomatologické péče pro obyvatele Škvorce je ze všech důvodů uvedených v rámci správního řízení naprosto nevyhovující a nedostačující. Ministerstvo poukázalo i na vzdálenost Úval od Škvorce, když ne každý z obyvatel má automobil a veřejná doprava je pro naprostou většinu z nich z časových důvodů nepřijatelná. Protože Pojišťovna vykonává činnosti ve veřejném,

zájmu a je při posuzování možného zneužití dominantního postavení nutné vzít v úvahu, že zákaz podle § 9 odst. 3 zákona se na ni vztahuje do té míry, pokud uplatňování tohoto zákazu neznemožňuje právně nebo fakticky plnění zvláštních úkolů ve veřejném zájmu, které jí byly svěřeny. Ovlivňování trhu podobným způsobem omezuje přísun dalších potenciálních konkurentů na trh a brání tak vytváření konkurenčního prostředí. Při postupu uváděnými způsoby by o úspěchu či neúspěchu jednotlivých soutěžitelů na trhu rozhodovala Pojišťovna a nikoliv zákazníci - pacienti. V tomto konkrétním případě si Pojišťovna dokonce bez právního podkladu osobila právo rozhodovat o tom, které zdravotnické zařízení, ba dokonce kterého konkrétního lékaře mají pacienti navštěvovat a sama neoprávněně provádí selekci lékařů stomatologů, ačkoliv zájem veřejnosti jejich pojištěnců ze Škvorce a přilehlých obcí je zcela opačný.

Ve včas podaném rozkladu žalobce uvedl, že vzhledem k malému množství výkonu v ordinaci ve Škvorci nepovažovalo vedení Polikliniky Praha - východ za vhodné toto pracoviště znovu stomatologem obsazovat po odchodu předchozího lékaře. Občané Škvorce měli možnost si vybrat ošetřujícího lékaře buď v místě, kam jezdí pracovat, nebo ve 4 km vzdálených Úvalech. Za čtyři roky si měl každý možnost a podle zákona i povinnost zvolit svého ošetřujícího lékaře. Uzavření smlouvy pro ordinaci ve Škvorci je pro Pojišťovnu ekonomicky nevhodné a není předpoklad, že by bylo pojištěnci dostatečně využíváno. MUDr. Skála ordinuje pouze 3 krát v týdnu v rozsahu pouze 16 hodin týdně, není zde k dispozici ani RTG, ani laboratoř, takže všechny složitější případy by musely být odesílány na jiné pracoviště. V zařízení není zabezpečeno dodržování podmínek, kterými podmínila provoz Okresní hygienička, tj. provedení desinfekce a úklidu ve společné čekárně po ordinačních hodinách praktického lékaře před zahájením ordinace stomatologa, protože praktický lékař končí ve 12.00 a ve stejnou dobu stomatolog začíná ordinovat. MUDr. Skála za celých 10 měsíců ošetřil 88 pacientů, z nichž žádný se nedostavil opakovaně, vyúčtování za celé období

obsahuje pouze 4 protetické práce, rozsah práce MUDr. Skály pak odpovídá rozsahu práce za 1 týden průměrného stomatologa a je tedy zřejmé, že MUDr. Skála na trhu zdravotní péče neuspěl. Žalobce zastává názor, že je v jeho kompetenci rozhodovat o tom, zda uzavře se zdravotnickým zařízením smlouvu či nikoliv. Dále uvedl, že rozhodnutí žalovaného v konečném důsledku by mohlo znamenat ohrožení obecné úhrady poskytované zdravotní péče zdravotnickým zařízením a negativní dopad na pojištěnce Pojišťovny.

Ve věci bylo rozhodnuto rozhodnutím ministra pro hospodářskou soutěž ze dne 22. ledna 1996 č.j. R 51/95, kterým bylo napadené rozhodnutí Ministerstva změněno tak, že jednání žalobce spočívající v tom, že odmítal v roce 1995 uzavřít s MUDr. Zdeňkem Skálou smlouvu o zajišťování a úhradě stomatologické péče v obci Škvorec, je zneužitím dominantního postavení soutěžitele na trhu zdravotního pojištění a které je ve smyslu § 9 odst. 3 zákona zakázáno. Podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) zákona se další (pokračující) zneužívání dominantního postavení zakazuje. Za porušení povinností stanovených v § 9 odst. 3 se žalobci ukládá podle § 11 odst. 1 písm. h) a § 14 odst. 4 zákona pokuta ve výši 10.000,- Kč.

V odůvodnění žalovaný uvedl zejména toto:

„MUDr. Zdeněk Skála splňuje zákonem stanovené podmínky pro poskytování stomatologické péče. Z hlediska zákona o ochraně hospodářské soutěže je MUDr. Skála soutěžitelem vůči ostatním zdravotnickým zařízením na okrese Praha - východ, jež poskytují stomatologickou péči, tato péče je zbožím ve smyslu § 9 odst. 3 zákona. Při posuzování jednání dominantního soutěžitele je nutno zkoumat, zda vede k újmě spotřebitelů, jiných soutěžitelů, či je na úkor veřejného zájmu. Provedeným řízením bylo prokázáno, že k této újmě dochází, a to zejména u školních dětí (vyjádření ředitele Základní školy ve Škvorci), str. 28 spisu. V této souvislosti

uvádím, že v průběhu rozkladového řízení byla přezkoumána i námitka z prvostupňového řízení, že totiž MUDr. Skála nemá atestaci „dětský stomatolog“. Telefonickým dotazem u prezidenta České stomatologické komory bylo zjištěno, že taková atestace neexistuje, takže MUDr. Skála může ošetřovat pacienty bez rozdílu věku. Pokud jde o námitku, že Ministerstvo nerespektuje právo Pojišťovny na samostatné rozhodování o uzavření či neuzavření smlouvy, je nutno vzít na zřetel, že za zajištění zdravotní péče o občany nese odpovědnost v první řadě stát, což vyplývá z čl. 31 Listiny základních práv a svobod a ze zákona č. 20/1966 Sb., o péči a zdraví lidu, v platném znění. Je proto nutné, aby Pojišťovna respektovala stanoviska státní zdravotní správy v otázkách potřeby uzavírání smluv se zdravotnickými zařízeními. Při posuzování stížností nebo podnětů, týkajících se podezření na zneužití dominantního postavení Pojišťovny odmítnutím smlouvy se zdravotnickým zařízením, je otázka potřeby uzavření smlouvy předběžnou otázkou ve smyslu § 40 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, jejíž řešení spadá do působnosti státní zdravotní správy. V konkrétním případě zdravotní rada Okresního úřadu Praha - východ MUDr. Eduard Wiesner se vyjádřil v protokolu ze dne 7.9.1995, že považuje zajištění stomatologické péče v obci Škvorec za nedostatečné. Za účelem zajištění stomatologické péče v této obci vydal sice dříve Okresní úřad Praha - východ registraci pro MUDr. Mareše, který má i smlouvu s Pojišťovnou, zákonnou podmínkou k provozování této péče je však vlastnictví nebo užívací právo k ordinaci, jež jmenovanému zaniklo již v roce 1994. Jelikož jedinou zubní ordinaci v obci Škvorec má na základě nájemní smlouvy MUDr. Skála, je uzavření smlouvy mezi ním a Pojišťovnou jediným možným způsobem, jak v této obci stomatologickou péči pro její klienty (a v naléhavých případech i pro klienty jiných zdravotních pojišťoven) zajistit. Je skutečností, že ve Škvorci nemá stomatolog k dispozici RTG ani laboratoř, což sice jeho práci ztěžuje, ale není důvodem pro to, aby s ním VZP smlouvu neuzavřela. Pokud jde o kontrolu dodržování provozních podmínek ordinace, stanovených Okresní hygieničkou, spadá tato zcela do její

působnosti. Zdravotní politika státu jednoznačně podporuje soutěž mezi zdravotnickými zařízeními, jež má svůj důsledek m.j. v tom, že občané rozhodují dle svých zkušeností o volbě svého lékaře. V souladu s touto politikou je i zákon na ochranu hospodářské soutěže, který musí Pojišťovna respektovat nejen v projednávané věci, ale i v obdobných případech“.

Soud přezkoumal rozhodnutí žalovaného včetně řízení, které mu předcházelo a žalobu neshledal důvodnou. O námitkách žalobce uvážil takto:

1. Žalovaný nutí žalobce k jednání, kterým by porušoval zákonné ustanovení § 6 zák. č. 551/1991 Sb., které ukládá Pojišťovně povinnost hospodařit s příjmy a výdaji vyrovnaným způsobem.
2. Žalovaný nesprávně dovozuje povinnost Pojišťovny řídit se při uzavírání smluv se zdravotnickými zařízeními pokyny orgánů státní správy (zdravotních radů), pro jejichž činnost není zákonné opory.
3. Úlohu státu při zajišťování zdravotní péče o občany zajišťuje proces schvalování zdravotně pojistného plánu.
4. Vytvoření nerovných podmínek hospodářské soutěže v důsledku postupu žalovaného.

Ve správním soudnictví přezkoumávají soudy na základě žalob nebo opravných prostředků zákonost rozhodnutí orgánů veřejné správy. Podle § 247 odst. 2 je předpokladem postupu podle hlavy druhé části páté o.s.ř. (rozhodování o žalobách proti rozhodnutím správních orgánů), aby šlo o rozhodnutí, jež po vyčerpání řádných opravných prostředků, které jsou pro ně připuštěny, nebylo právní moci.

Proto se také soud zabýval otázkou, zda napadené rozhodnutí ministra je z tohoto pohledu schopné přezkoumání. Žalobce v podaném rozkladu totiž zcela správně namítal, že rozhodnutí orgánu prvního stupně, tedy Ministerstva /ze dne 22.9.1995 č.j. S 62/95 - 220/ nebylo doručeno zástupkyni žalovaného, která jednala před správním orgánem na základě plné moci udělené statutárním orgánem žalobce, tedy jejím ředitelem. Nesprávné doručení by totiž za jistých okolností mohlo být důvodem, aby posléze vydané rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno pro hrubou procesní vadu.

Podle § 250b odst. 2 je-li podána žaloba někým, kdo tvrdí, že mu rozhodnutí správního orgánu nebylo doručeno, ač s ním jako s účastníkem řízení mělo být jednáno, soud ověří správnost tohoto tvrzení a uloží správnímu orgánu doručit tomuto účastníku správní rozhodnutí a podle okolností odloží jeho vykonatelnost. Toto ustanovení směřuje zejména na případy, kdy je vydáváno rozhodnutí zcela bez vědomí toho, který má po právu být účastníkem správního řízení a je mu tedy odňata možnost využívat svých procesních práv. Tato směrnice také umožňuje mj. řešit případy, kdy není podána žaloba v zákonné lhůtě. V daném případě nebylo doručeno správně rozhodnutí orgánu prvostupňového, avšak žalobce jej měl k dispozici přímo, neboť bylo doručováno jemu, jako statutárnímu zástupci. Žalobce skutečně neutrpěl z onoho pochybení Ministerstva žádnou újmu, neboť mu bylo doručeno přímo, on sám podal do onoho rozhodnutí rozklad a ten byl jako včas podaný žalovaným posouzen a bylo o něm rozhodnuto meritorně. Za dané situace by bylo nadbytečné ukládat žalovanému, aby předmětné rozhodnutí I. stupně bylo doručováno zástupci žalobce, jestliže tento je navíc jeho zaměstnancem. Je třeba v té souvislosti se zmínit o smyslu ustanovení § 12 odst. 2 zákona, který upravuje speciální procesní pravidlo pro zastupování v řízení podle tohoto zákona. Z dikce, že účastník se může dát v řízení na základě plné moci zastupovat zástupcem, jehož si zvolí, nelze vyvozovat, že by nebylo možné, aby účastník správního řízení postupoval i podle § 17 odst. 1, 2 spr. řádu, tedy aby jednal přímo

svými orgány. V takovém případě by totiž stačilo, aby statutární orgán takového pracovníka k jednání zmocnil, tedy udělil pověření nebo aby tento pracovník předložil vnitřní předpis právnické osoby, z něhož takové oprávnění vyplývá. Smyslem cit. § 12 odst. 2 je totiž zamezit případům, kdy by za účastníka řízení jednal více než jeden zástupce, což je vyjádřeno v druhé větě a co obecně nevylučuje správní řád.

Protože otázka správného doručení rozhodnutí je významná pro posouzení zda jsou vůbec splněny podmínky § 247 odst. 2 o.s.ř., soud se jí zabýval bez toho, že by ji žalobce namítal, když jinak je přezkumné soudní řízení plně ovládáno dispoziční zásadou, tedy soud se může zabývat jen těmi právními vadami, které žalobce ve včas podané žalobě vymezil. Přitom došel k závěru, že procesní chyba neměla na zákonnost napadeného aktu vliv.

Námítky žalobce míří do oblasti polemiky ohledně úkolů zdravotní politiky a dále vlastní aplikace zákona žalovaným.

Úvodem je třeba odmítnout relevantnost jakýchkoliv úvah týkajících se podílu žalovaného na tvorbě státní zdravotní politiky. Úkolem žalovaného (resp. Ministerstva) je ochrana hospodářské soutěže na trhu zboží proti jejímu narušování (srov. § 1 odst. 1 zákona). Činnost žalovaného se tedy musí soustředit na zodpovězení otázky, zda se žalobce dopustil jednání, které je podle zákona zakázané, pokud se na něj zákon vůbec vztahuje.

Osobní působnost zákona je vymezena § 2 odst. 1 písm. a) zákona, podle kterého se zákon vztahuje na fyzické a právnické osoby, které se účastní hospodářské soutěže, i když nejsou podnikatelé. Žalobce se spolu s pojišťovnami resortními, oborovými, podnikovými popř. i dalšími dělí o trh zdravotního pojištění, jak vyplývá přímo ze zákona č. 550/1991 Sb., o všeobecném zdravotním pojištění (§ 12 odst. 1). Je nepodstatné, že žalobce má za úkol

sestavit a realizovat rozpočet tak, aby výdaje nepřevýšily příjmy v příslušném rozpočtovém roce (§ 6 odst. 1 zákona č. 551/1991 Sb.). Tato skutečnost totiž nic nevyovídá o tom, že by důsledkem přestalo být ovlivňování shora vymezeného trhu zboží. Žalobce však působí na tomtéž věcně (resp. i územně) vymezeném trhu a objektivně svou činností přispívá k tvorbě konkurenčního prostředí v oblasti zdravotního pojištění. Takto se dostává do srovnatelného postavení jiných soutěžitelů, podnikatelů nevyjímaje. Působnost zákona tedy plně dopadá i na jednání žalobce. Zákon č. 551/1991 Sb., ani žádný jiný neobsahuje exempci pro žalobce ze zákona o ochraně hospodářské soutěže.

Podle § 9 odst. 3 zákona monopolního nebo dominantního postavení nesmí být soutěžitelem zneužíváno na újmu jiných soutěžitelů nebo spotřebitelů, ani na úkor veřejného zájmu. Zneužitím je zejména přímé nebo nepřímé vynucování nepřiměřených podmínek ve smlouvách s jinými účastníky trhu, zvláště vynucování plnění, jež je v době uzavření smlouvy v nápadném nepoměru k poskytovanému protiplnění, vázání souhlasu s uzavřením smlouvy na podmínku, že druhá smluvní strana odebere i další plnění, které s požadovaným předmětem smlouvy věcně ani podle obchodních podmínek nesouvisí, uplatňování rozdílných podmínek při shodném či srovnatelném plnění vůči jednotlivým účastníkům trhu, jimiž jsou tito účastníci hospodářské soutěže znevýhodňování, zastavení či omezení výroby, odbytu nebo technického vývoje zboží za účelem získání neoprávněného hospodářského prospěchu na úkor kupujících.

Žalobce vstupuje do prostředí, které je tvořeno sumou právnických osob, jejichž shodným cílem je získat co největší množství pojištěnců. Žalobce je konkurentem resortním, oborovým, resp. podnikovým pojišťovným, když se pohybuje ve stejném prostředí. Získal však takové postavení, které ho řadí mezi soutěžitele na trhu dominantní a to jak v měřítku jak republikovém tak i regionálním, což žalobce nezpochybnil. Žalobce, stejně tak i další soutěžitelé,

ovlivňuje svým jednáním stav na trhu zdravotnických služeb a výkonů, tedy ovlivňuje strukturu nabídky těchto služeb tím, že sjednává smlouvy s jednotlivými lékaři, pro něž je uzavření smlouvy významné z hlediska získání pacientů - klientů té či oné pojišťovny.

Skutečnost, že žalobce neuzavře s lékařem příslušnou smlouvu, nebrání tomuto lékaři uzavřít smlouvu s jinými pojišťovnami. Pokud by žádná pojišťovna neměla na trhu dominantní postavení (např. při existenci pěti pojišťoven by každá disponovala 20 % pojištěnců) nebylo by jednání žalobce postižitelné ve smyslu zákona, neboť ani důsledek, který tím pro lékaře vzniká nebyl by pro něj existenčně významný, měl-li by uzavřeny smlouvy se zbylými (např. čtyřmi) pojišťovnami. Jestliže však s ním neuzavře smlouvu taková pojišťovna, která zajišťuje na relevantním trhu více než 30 % dodávek zboží (v daném případě až 70 %) nabývá tento postup zcela jiné dimenze, tudíž klade zásadní otázku ekonomické únosnosti k trvání lékařské praxe na území, jež je vymezeno shodně s relevantním trhem žalobce. To je smyslem ustanovení § 9 odst. 3 a § 11 odst. 1 písm. d) zákona, když používá odlišné měřítko na stejné chování soutěžitelů v závislosti na tom, jaké je jejich postavení na trhu. Nikoliv tedy žalovaný, ale zákon tzv. „vytváří“ nerovné podmínky pro žalobce ve vztahu k ostatním zdravotním pojišťovnám a činí tak právě proto, aby ochránil adresáty počinů soutěžitele s dominantním postavením, protože důsledky jeho jednání mají pravidelně větší dopad, než srovnatelné jednání ostatních soutěžitelů.

Nelze tedy přisvědčit žalobci, že by žalovaný svým jednáním porušoval zákonnost ve smyslu shora uvedeném, jestliže naopak ze zákona důsledně vychází a jej aplikuje. Zda tak činil po právu bude zodpovězeno dále.

Žalobce i žalovaný nesprávně poukazují na narušování státní zdravotní politiky co by argument na podporu svých stanovisek, neboť

za tu je zodpovědno Ministerstvo zdravotnictví. Zodpovědnost žalobce v oblasti zdravotnictví vychází ze samé podstaty jeho existence a míra zodpovědnosti ve srovnání s jeho konkurenty je dána i mírou jeho postavení na trhu zdravotního pojištění. Tato skutečnost však nemůže být důvodem k obhájení takové žalobcovy činnosti, která ústí v porušení zákona. Soud v přezkumném řízení není povolán k tomu, aby posuzoval vhodnost nebo účelnost správního rozhodnutí (jako to činí odvolací orgán ve správním řízení) a není tedy pro něj ani významný argument dovolávající se obtížné splnitelnosti některého úkolu žalobce, jestliže by neměl porušit zákon. Cestou této logiky se soud nemůže ubírat.

Žalovaný na druhé straně nemůže argumentovat neexistující povinností žalobce řídit se pokyny úředníka Okresního úřadu, pokud takováto povinnost nebude výslovně zakotvena v právním řádu, neboť stále platí zásada, že povinnosti lze ukládat jen na základě zákona, a že státní správa nemůže učinit víc než ji zákon výslovně umožní. Není tedy úkolem žalovaného (a Ministerstva) podílet se na tvorbě zdravotní politiky, neboť jeho kompetence jsou zákonem vymezeny výlučně ochranou hospodářské soutěže. Pokud žalovaný vychází ve svém rozhodnutí ze stanovisek jiných správních orgánů, např. referátu Okresního úřadu, může tak postupovat za účelem opatření si podkladů na jejichž základě rozhodne. Není tedy relevantní úvaha žalovaného o tom, zda žalobce zajišťuje dostupnost zdravotní péče, či nikoliv, ale výlučně úvaha o tom, zda odmítnutí uzavřít smlouvu s lékařem je vedeno takovými důvody, které nelze považovat za projev jeho libovůle. Žalovaný však shromáždil v souladu s příslušnými procesními předpisy (§ 12 zákona a Správní řád) dostatek důkazů, aby mohl tuto otázku posoudit.

Občanský soudní řád ukládá soudu přezkoumávat zákonnost správních rozhodnutí. Je namístě připomenout, že jde o zjištění, zda žalovaný se nedopustil jednání, které by vedlo jednak k nicotnosti právního aktu nebo by zásadním způsobem porušovalo procesní práva

účastníka řízení. Dále je třeba posoudit, zda žalovaný použil správný hmotněprávní předpis tedy zda vydal své rozhodnutí na základě zákona a zda nepřekročil meze dovoleného správního uvážení.

Procesní vady rozhodnutí nebyly žalobcem namítány a soud, kdy se plně ztotožňuje se stanoviskem žalovaného (s výhradou nesprávného doručování) žádné procesní vady, k nimž by musel z úřední povinnosti přihlížet, neshledal. Žalovaný se opírá o zákon č. 63/1991 Sb. v platném znění a to o jeho ustanovení § 9 odst. 3, § 11 odst. 1 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. h) a § 14 odst. 4 zákona. Podle již citovaného ustanovení § 9 odst. 3 posoudil žalovaný hmotněprávní podmínky nezbytné pro jím učiněné závěry. Přitom za zneužití dominantního postavení žalobce považoval odmítnutí uzavřít smlouvu s MUDr. Skálou o zajišťování a úhradě stomatologické péče v obci Škvorec. Žalovaný dostatečným způsobem prokázal zájem obce Škvorec i základní školy v obci na stálé přítomnosti stomatologa v obci. Vhodnost stálého stomatologa byla objektivizována i stanoviskem Okresního úřadu Praha - východ tzv. zdravotního rady. Jeho sdělení má pro žalovaného význam ve smyslu důkazu, který posuzuje jako každý jiný důkaz ve smyslu § 34 odst. 5 spr. řádu, spolu s dalšími získanými důkazy. Dále žalovaný provedenými důkazy vyvrátil námitky žalobce týkající se splnění profesionálních podmínek příslušného lékaře, tedy platnosti dosažené atestace pro ošetřování dětí, splnění obecných odborných předpokladů, splnění požadavků okresního hygienika na oddělení ordinačních hodin od ordinačních hodin praktického lékaře a smluvní zajištění stálé ordinace. Žalovaný usoudil, že jednání žalobce zasáhlo sféru práv jiného soutěžitele a to MUDr. Skály, soutěžitele, vůči ostatním zdravotnickým zařízením v okrese Praha - východ, poskytujícím stomatologickou péči. Tím dostává uvedené jednání pod režim § 9 odst. 3, tedy jednání na újmu jiných soutěžitelů. To je zcela správná úvaha, neboť každá zdravotní pojišťovna svou smluvní politikou formuje ve větší či menší míře jiný trh, a to trh zdravotnických služeb tím, jak umožňuje

jednotlivým lékařům svými výkony participovat na nasmlouvané klientele zdravotní pojišťovny.

Žalovaný neshledal žádný „objektivně ospravedlnitelný důvod“ proto, aby žalobce mohl odmítnout uzavřít předmětnou smlouvu. Proto považoval uvedené jednání žalobce za porušující zákon. Tato úvaha nevybočuje z logiky § 9 odst. 3 zákona, který umožňuje Ministerstvu považovat za zneužití postavení i jiná jednání než ta, která jsou v něm uvedena. Žalobce neměl žádný důvod proto, aby jednal s MUDr. Skálou jinak než s MUDr. Marešem ze sousední obce. Nelze považovat poukaz na ekonomické důvody za objektivní důvod pro odmítnutí uzavření smlouvy, jestliže se tak stalo jen vůči jednomu ze dvou (či více) podmínky splňujících lékařů. Žalobce tedy řádně neodůvodnil své stanovisko způsobem, který by vylučoval možnost úvah žalovaného o zneužití dominantního postavení, resp. důvody, o které se opíral, ukázaly se být lichými. Jednání žalobce je modifikací jednání uvedeného v § 9 odst. 3 písm. c) zákona.

Za této situace postup žalovaného nevybočuje z logiky zákonného rámce, v němž se žalovaný pohyboval, když formuloval skutečnosti v nichž spatřuje zneužití žalobcova postavení dle § 9 odst. 3 zákona. Žalovaný vyslovil zákaz zneužívání dominantního postavení žalobce podle kompetenčního ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) zákona a podle písm. h) téhož paragrafu udělil pokutu.

Žalovaný si tedy ke svému rozhodnutí shromáždil dostatek důkazů, aby mohl být vyloučen případný závěr soudu o nedostatečných skutkových zjištěních, která by způsobovala nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Žalobcem navrhované důkazy (které měl možnost uplatnit a také uplatnil před správním orgánem i v rozkladu) nemohly na tomto závěru soudu ničeho změnit. Zejména část zdravotně pojistného plánu soudu předložená se vůbec netýká

rozhodného období, tedy roku 1995, kdy došlo k předmětnému jednání žalobce, ale až roku 1996.

V rozhodnutí žalovaného nelze za žádných okolností spatřovat pokyn, aby žalobce za všech okolností uzavíral příslušné smlouvy s každým lékařem bez dalšího. Žalovaný takovýto přístup sám vylučuje, když se dovolává vlastní praxe přísně odlišovat oprávněnost stížností lékařů v obdobných případech od neoprávněných. Nelze ani dovozovat nahrazení zrušení kontraktační povinnosti žalobce. Žalovaný nezaložil pro žalobce žádnou povinnost mimo zákon, neboť nenahradil neexistující kontraktační povinnost, tedy neuložil žalobci uzavřít smlouvu, rozhodl však o tom, že se určité jednání zakazuje proto, že jde o porušení zákona. Důsledkem takového rozhodnutí má být pro žalobce zdržení se jednání, které žalovaný přesně popsal ve výroku svého rozhodnutí a podrobně odůvodnil.

Soud neshledal tedy žádné důvody, které by svědčily o nezákonnosti postupu žalovaného a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl.

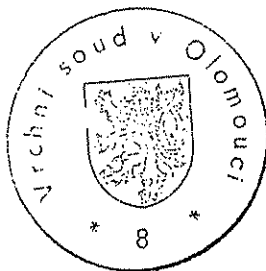
O nákladech řízení rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá na jejich úhradu nárok, neboť žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalovanému tato náhrada ze zákona nenáleží (§ 250k odst. 1 o.s.ř.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku n e j s o u opravné
prostředky přípustné.

V Olomouci dne 11.7.1996

Za správnost vyhotovení:

trinkl

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu